

אחרי השחרור הלכה רוחלה ברנל חזרה הביתה. זו הייתה שיירת פליטים ארצה. השק הכביד על גבה, ואנשים הציעו לה להפטר מהחפצים המכבידים. קדם זרקה רוחלה את הבגדים שלה ואחר כך זרקה את סיר הבשול של שינדלה ואת כלי הגלוף של אבא שלה הנגר, עד שהשק כמעט התרוקן. הכל היא זרקה - מלבד הפמוטים.

"אני תמיד זוכרת אתכם, לחשה, וכל הדרך הרגישה אותם מתנדנדים על גבה. בין הפליטים בשיירה היא פגשה איש צעיר שרצה לעזור לה. הוא העמיס את השק על שכמו ושלח אליה חיוכים קטנים לארץ כל הדרך.

ביליל השבת הראשון שלהם יחד, לפני שחצו את הנהר בחזרה, הוא לקט בשבילה זרדים, והיא הדליקה אותם בפמוטים של שינדלה במקום גרות.

השלהבות היו עקמות לגמרי, אבל האור הבהב חזק. "כמה הם זפים", אמר האיש הצעיר, והיא התאהבה בו. אלמלא רוחלה ששרדה, לא הייתי קיימת. היא הייתה סבתא שלי.